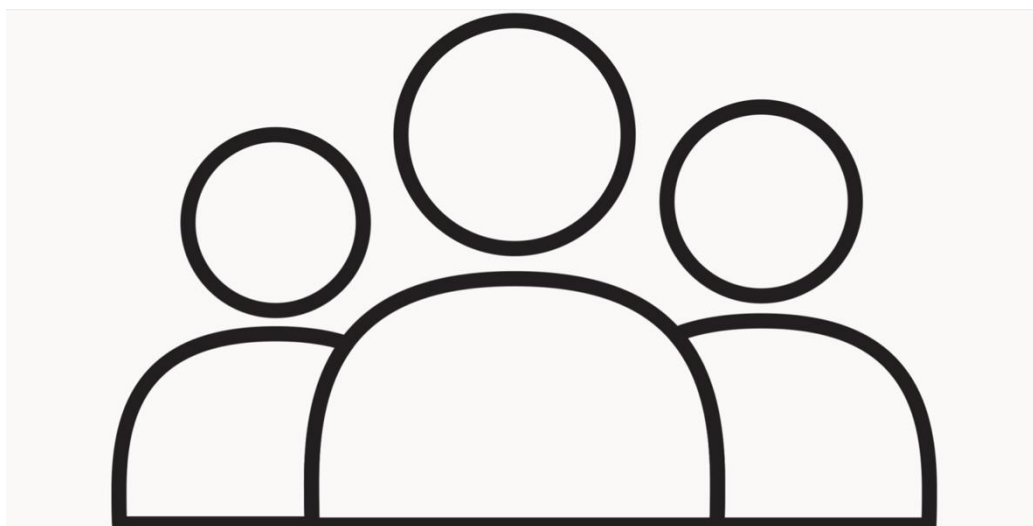

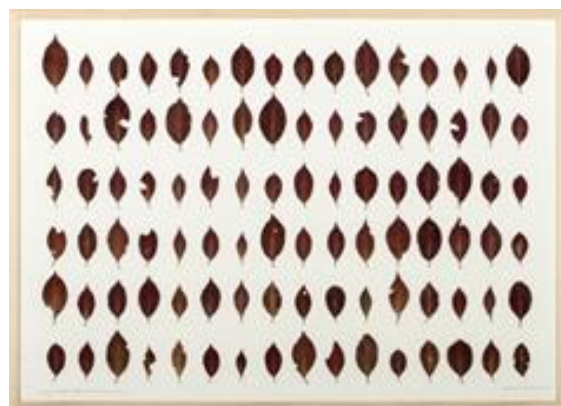

Pracovní list

Galerie přírody

Inspirace tvorbou Hermana de Vries

(pro základní, střední, vysokoškolské vzdělávání)

Galerie přírody

Inspirace tvorbou Hermana de Vries

Herman de Vries (sám se psal herman de vries, čímž chtěl zdůraznit svou neprivilegovanost v přírodním světě) byl původně nizozemský biolog, který se stal umělcem. Také jeho tvorba může často připomenout práci botanika nebo geologa, když sbírá a do tabulí, vitrín a sbírek adjustuje přírodní materiály (rostliny, listy, větve, kameny, přírodní pigmenty). Ty mohou být příslušníky jednoho botanického druhu nebo mnoha, pocházet z jednoho místa nebo z různých míst planety (veliká sbírka přírodních pigmentů). Cílem ovšem není vědecká taxonomie, ale spíše prezentace krásy přírody, její nekonečné variability a přitom řádu.

Úkol: K dispozici je jeden velký papír rozdělený na čtvercová pole. Vyplň jedno pole přírodním pigmentem další barvy / větvičkou / kamenem / listem, který najdeš na zahradě. Postupně vznikne velký obraz ukazující variabilitu přírody.

Tematické a didaktické poznámky:

Pohled výtvarky: Aktivita rozvíjí všímavost k přírodě, její estetické ocenění, uvědomění si bohatství a hodnoty v obyčejnosti. Muže být podnětem k diskutování a probírání řady témat: estetická hodnota přírody, biodiverzita, potřeba její ochrany, její řád, různost pohledů na přírodu (vědecký, utilitární, estetický...).

Pohled geografie: Geograf může zkoumat, jak důsledky klimatické změny ovlivňují **dostupnost a charakter přírodních materiálů** v dané oblasti. Důsledky změny klimatu, jako je sucho, intenzivní srážky nebo eroze, mohou proměnit **složení půdy** nebo ovlivnit prostorové rozložení druhů, které se v krajině nacházejí. Mohou se tak měnit a posunout jejich areály, tzn. že můžeme analyzovat, jak se proměňuje i **biodiverzita**. Klimatická změna může mít proto vliv i na proměny **ekosystémů**. V globálním měřítku může začít postupně docházet i k **posunům podnebných pásů**.

Na mapě Evropy vidíme postupné rozšiřování areálu plzáka španělského (současného nejzávažnějšího škůdce v zemědělství), který původně obýval pouze oblast západní Evropy, ale díky změně klimatických podmínek v kombinaci s lidskou činností za posledních několik desítek let expandoval až do východní Evropy.

Další oblastí zkoumání je **proměna krajiny v čase**. Geograf může sledovat, jak se přírodní prostředí mění kvůli vlivům klimatu a lidské činnosti, například jak postupující zástavba, odlesňování nebo změny v zemědělských praktikách ovlivňují přirozený ráz krajiny. Je možné také zkoumat, jak klimatické změny zvyšují pravděpodobnost **přírodních katastrof** (záplavy, sucho) a jak tyto události mění dostupnost materiálů či ekosystémy v postižených oblastech.

Kromě toho se geograf může zaměřit na **lidské zásahy do krajiny**, jako je intenzivní využívání půdy, a jak tyto aktivity v kombinaci s klimatickou změnou ovlivňují přírodní zdroje. Výsledkem je komplexní pochopení toho, jak klimatické změny ovlivňují nejen krajinu, ale tvoří konkrétní **společenské a environmentální dopady**, které s těmito změnami přicházejí.

Pohled občanské výchovy: Sbírka je výrazem zájmu o svět. Sbírka je ale také výrazem ovládnutí světa: sešňorovává jednotlivé artefakty do mřížky poznání, která dále strukturuje naše pochopení světa. Kategorizujeme rostliny, živočichy a s nimi i sami sebe do předpřipravených šuplíčků. Kdo tyto šuplíčky tvoří? Proč vypadají tak, jak vypadají? Je naše znalost samozřejmá? To jsou otázky, které bychom si měli klást, když vidíme sbírku. Jaká je logika jejího uspořádání? Je snadné vložit každý artefakt do vlastního políčka? Tip na přemýšlení: Melicherčík, Ivan, 2014. *Kabinet Jana Švankmajera*. (výstavní katalog) I+I Print.

Pohled speciální pedagogiky: Během aktivity se sběrem kamínků, lístků, větviček můžeme přemýšlet nad variabilitou/diverzitou/jinakostí/nedokonalostí v přírodě ...a jak je to u lidí? Zajímavý zdroj: [Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví](#)

Pohled fyziky: Z pohledu fyziky si všimneme různých vlastností přírodnin. Např. podle schopnosti materiálů rýt jeden do druhého můžeme sestavit obdobu Mohsovy stupnice tvrdosti (od masťku po diamant). Atraktivní pro děti je růst krystalu (např. soli) a třídění druhů krystalových mříží (viz krystalografie). Třídít lze dokonce i písek, který má velice pestré vlastnosti a uplatnění v průmyslu a stavebnictví. Některý písek se hodí pro výrobu cementu, jiný pro výrobu skla, pro výrobu polovodičů a jiný zase pro plácání báboviček a stavění „hradů z písku“.

